ธนาคารแห่งประเทศไทย

10 กรกฎาคม 2562

เรียน ผู้จัดการ

ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง ยกเว้นธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

ที่ ธปท.ฝกก.(12)ว. 1030 /2562 เรื่อง นำส่งแนวนโยบาย เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้มีประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 22/2555 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2555 ตามมาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือแก่บุคคลหลายคนรวมกันในโครงการหนึ่งโครงการใด หรือเพื่อใช้ในวัตถุประสงค์อย่างเดียวกันเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น และต่อมาได้กำหนดแนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคง ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติ นั้น

ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ธปท. จึงเห็นควรปรับปรุงแนวทางการผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่เพื่อพิจารณาผ่อนผันเป็นรายกรณีและเป็นการชั่วคราวตามความจำเป็นดังกล่าว แต่ยังคงรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินไทย โดยปรับปรุงแนวปฏิบัติด้านธรรมาภิบาล การบริหารความเสี่ยง และการมีเงินกองทุนที่เพียงพอ เพื่อสะท้อนความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากการกระจุกตัว (concentration risk)

ธปท. จึงขอนำส่งแนวนโยบาย เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 10 กรกฎาคม 2562 ซึ่งเน้นให้ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญกับข้อมูลความสัมพันธ์ทางการเงินในกลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ เพื่อให้สามารถประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งมีเงินกองทุนเพียงพอรองรับ concentration risk สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลเงินกองทุนโดยทางการ (Pillar 2) นอกจากนี้ เพื่อให้กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่สามารถใช้แหล่งเงินกู้ที่กระจายความเสี่ยงไปยังต่างประเทศได้มากขึ้น ธปท. จึงผ่อนผันการคำนวณอัตราส่วน

ฝกกว10-คส23001-2562010

คส 230	วันที่ 10 ก.ค. 2562

การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ สำหรับกรณีการให้สินเชื่อของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่มี Standby Letter of Credit จากสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาอื่นของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเป็นประกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิรไท สันติประภพ)
ผู้ว่าการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวนโยบาย เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์ ฉบับวันที่ 10 กรกฎาคม 2562

ฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน
โทรศัพท์ 0 2283 5862, 0 2356 7882
โทรสาร 0 2356 7448

หมายเหตุ ไม่มีการจัดประชุมชี้แจง

แนวนโยบาย
เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคง สำหรับธนาคารพาณิชย์

10 กรกฎาคม 2562

ธนาคารแห่งประเทศไทย

จัดทำโดย
ฝ่ายกำกับธุรกิจสถาบันการเงิน
สายนโยบายสถาบันการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
e-mail: SLL-WG-FID@bot.or.th

ฝกกว10-คส23001-2562071O

คส 230	วันที่ 10 ก.ค. 2562

แนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย
เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพ และมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์

---

1. เหตุผลในการออกแนวนโยบาย

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดแนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) ให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติ เพื่อเป็นการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ และให้ธนาคารพาณิชย์เพิ่มความระมัดระวังในการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่มากขึ้น ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาผ่อนผันเป็นรายกรณีตามความจำเป็นและเป็นการชั่วคราว นั้น

สถานการณ์ปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งโครงการดังกล่าวจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ระบบการเงินไทยยังมีขนาดเล็ก ทำให้โครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่มีข้อจำกัดในการระดมทุน

เพื่อเป็นการสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมีแหล่งเงินทุนเพื่อโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ โดยยังคงสามารถรักษาความมั่นคงและเสถียรภาพของระบบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรปรับปรุงแนวทางการผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ให้สะท้อนความเสี่ยงจากการกระจุกตัวของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ได้ดียิ่งขึ้น และเพื่อให้ธนาคารพาณิชย์เพิ่มความระมัดระวังในการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ โดยให้ธนาคารพาณิชย์ให้ความสำคัญกับข้อมูลความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ทางการเงินของกลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ เพื่อให้สามารถประเมินผลกระทบที่มีต่อกันและบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้ รวมทั้งมีเงินกองทุนเพียงพอรองรับการกระจุกตัว (concentration risk) จากการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ดังกล่าว นอกจากนี้ เพื่อให้มีการกระจายความเสี่ยงของระบบการเงินไทยไปยังต่างประเทศมากขึ้น ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงผ่อนผันการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ สำหรับกรณีการให้สินเชื่อของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่มี Standby Letter of Credit จากสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาอื่นเป็นประกัน เพื่อให้สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีบทบาทในการให้สินเชื่อแก่ธุรกิจที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ หรือลงทุนในโครงการโครงสร้างพื้นฐาน

2. หนังสือเวียนที่ยกเลิก

หนังสือที่ ธปท.ฝนส.(23)ว. 263/2556 เรื่อง นำส่งแนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพหรือมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์ ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2556

3. ขอบเขตการบังคับใช้

แนวนโยบายฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง ยกเว้นธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย

4. เนื้อหา

4.1 ปัจจัยในการพิจารณา

กลุ่มลูกหนี้ขนาดใหญ่ที่ธนาคารพาณิชย์ขอผ่อนผันการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ต้องมีคุณสมบัติทุกข้อ ดังนี้

4.1.1 นิติบุคคลในกลุ่มลูกหนี้ที่จะได้รับสินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ต้องมีศักยภาพ มีฐานะกิจการที่มั่นคง และประกอบธุรกิจที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ หรือประกอบธุรกิจหรือลงทุนในโครงการโครงสร้างพื้นฐาน

4.1.2 วงเงินที่ขอผ่อนผันสำหรับกลุ่มธุรกิจหนึ่งธุรกิจใดไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต้องเป็นการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่นิติบุคคลในกลุ่มซึ่งได้รับการจัดอันดับเครดิตล่าสุดไม่ต่ำกว่าระดับ BBB+ หรือเทียบเท่า โดยสถาบันจัดอันดับเครดิตภายนอกที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA) หรือนิติบุคคลในกลุ่ม ซึ่งมีกำไรสุทธิจากการดำเนินงานตามงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับรองปีล่าสุดย้อนหลังติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี ทั้งนี้ วงเงินที่ขอผ่อนผันดังกล่าว ไม่รวมวงเงินที่ให้แก่นิติบุคคลรายที่ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

4.1.3 นิติบุคคลในกลุ่มลูกหนี้ที่จะได้รับสินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพันหรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งมีทุนชำระแล้วตั้งแต่ 300 ล้านบาทขึ้นไป ต้องได้รับการตรวจสอบงบการเงินจากผู้สอบบัญชีที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้ความเห็นชอบ ภายใน 2 ปี นับตั้งแต่รอบปีบัญชีที่ถัดจากปีที่ได้รับการผ่อนผัน

4.2 เงื่อนไขในการผ่อนผัน

ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเงื่อนไขให้ธนาคารพาณิชย์ถือปฏิบัติ ดังนี้

4.2.1 ธนาคารพาณิชย์ต้องให้ความสำคัญกับข้อมูลความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ทางการเงินในกลุ่มลูกหนี้ เพื่อใช้ประเมินความเสี่ยงที่เกิดจากผลกระทบทางการเงินในกลุ่มลูกหนี้ได้ เช่น ข้อมูลเงินลงทุน เงินกู้ยืม หรือการค้ำประกันระหว่างกันในกลุ่มลูกหนี้ รวมทั้งสามารถประเมินความเพียงพอของระดับเงินทุนของกลุ่มลูกหนี้ที่จะรองรับภาระหนี้ทั้งหมดที่มีต่อธนาคารพาณิชย์ได้ โดยธนาคารพาณิชย์ควรมีกระบวนการภายในที่ดีในการระบุความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ทางการเงินในกลุ่มลูกหนี้ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการได้ข้อมูลโดยตรงจากกลุ่มลูกหนี้หรือจากแหล่งข้อมูลสาธารณะ ทั้งนี้ หากธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถหาข้อมูลความสัมพันธ์ทางการเงินในกลุ่มลูกหนี้ได้ ธนาคารพาณิชย์ต้องพิจารณากำหนดราคา (pricing) ที่จะเรียกเก็บจากกลุ่มลูกหนี้ให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นด้วย

4.2.2 การขอผ่อนผันการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพันหรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารโดยมีมติเป็นเอกฉันท์[1]

[1] กรณีสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ไม่มีคณะกรรมการธนาคาร ให้ขึ้นอยู่กับอำนาจอนุมัติสินเชื่อของแต่ละธนาคาร

และให้คณะกรรมการธนาคารหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องพิจารณาอนุมัติเงื่อนไข (covenant) ของการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อที่เหมาะสมด้วย[2]

4.2.3 คำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (capital add-on) รองรับ concentration risk โดยคำนวณจากวงเงินส่วนที่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น ตามวิธีการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (วิธีการคำนวณตามข้อ 4.3 และตัวอย่างตามเอกสารแนบ 1) **หรือคำนวณตามแบบจำลองภายใน (internal model) ของธนาคารพาณิชย์เอง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า และนำไปหักออกจากเงินกองทุนที่มีอยู่** โดยธนาคารพาณิชย์ต้องนำเงินกองทุนส่วนเพิ่มที่คำนวณได้นี้ไปใช้ในการพิจารณากำหนดราคา (pricing) ที่จะเรียกเก็บจากกลุ่มลูกหนี้ดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ ให้ธนาคารพาณิชย์เปิดเผยข้อมูลเงินกองทุนและอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่ม ในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามรอบระยะเวลาในการจัดทำงบการเงินที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และในรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามแบบ ธ.พ. 1.1 และแบบ ธ.พ. 1.2 (ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลตามเอกสารแนบ 2)

4.2.4 จัดทำการทดสอบภาวะวิกฤต (stress test) สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่ธนาคารพาณิชย์ขอผ่อนผัน ดังนี้

(1) จัดทำ stress test ภายใต้ระดับความเสียหายที่ร้อยละ 36 ร้อยละ 60 และร้อยละ 100 ของวงเงินที่ขอผ่อนผัน โดยหากอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์ภายหลังการทำ stress test ต่ำกว่าระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด[3] **ให้ธนาคารพาณิชย์จัดทำแผนรองรับความเสียหายต่อเงินกองทุน (recovery plan) ที่เหมาะสมด้วย**

(2) กรณีการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่โครงการที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ หรือโครงการโครงสร้างพื้นฐาน ให้ธนาคารพาณิชย์จัดทำ stress test กรณีโครงการดังกล่าวมีปัญหาในการชำระหนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าลูกหนี้มีความสามารถในการหาแหล่งเงินทุนสำรองรองรับกรณีดังกล่าว โดยไม่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้แก่ธนาคารพาณิชย์

4.2.5 ควบคุมให้วงเงินรวมของลูกหนี้ทุกกลุ่มที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับการผ่อนผันเกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น ต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของยอดสินเชื่อรวมทั้งหมด ของธนาคารพาณิชย์นั้น (ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระหว่างสถาบันการเงิน) ทั้งนี้ เงื่อนไขนี้ไม่บังคับใช้กับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

---

[2] เงื่อนไข (covenant) การให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ เช่น อัตราส่วนของหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio) อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Service Coverage Ratio) เป็นต้น

[3] "ระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด" หมายความว่า อัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำรวมเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (Capital buffer) ที่ให้ดำรงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งตั้งแต่ปี 2562 เท่ากับร้อยละ 11 แต่ในกรณีของธนาคารพาณิชย์ที่มีนัยต่อความเสี่ยงเชิงระบบในประเทศ ให้หมายความว่า อัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำรวม Capital buffer และ Higher loss absorbency ที่ให้ดำรงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยแนวทางการระบุและการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ที่มีนัยต่อความเสี่ยงเชิงระบบในประเทศ ซึ่งในปี 2562 เท่ากับร้อยละ 11.5 และตั้งแต่ปี 2563 เท่ากับร้อยละ 12

4.2.6 จัดให้มีการติดตามความเสี่ยงและฐานะทางการเงินของกลุ่มลูกหนี้ที่ได้รับการผ่อนผัน รวมทั้งจัดทำแผนการทยอยปรับลดวงเงินที่ขอผ่อนผันและปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว

ทั้งนี้ การให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่นิติบุคคลใด ให้นับรวมการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วม เป็นของนิติบุคคลนั้นด้วย และในกรณีที่ลูกหนี้ถือหุ้นในบริษัทใดตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปถึงร้อยละ 50 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริษัทนั้นเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้ อย่างไรก็ดี หากธนาคารพาณิชย์สามารถพิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้ไม่มีอำนาจควบคุมกิจการแบบเบ็ดเสร็จในบริษัทนั้น ๆ ธนาคารพาณิชย์อาจไม่จัดบริษัทดังกล่าวอยู่ในกลุ่มของลูกหนี้รายนั้นก็ได้

4.3 วิธีการคำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (capital add-on) รองรับ concentration risk ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งจะนำมาหักออกจากเงินกองทุนในการคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น ตามข้อ 4.2.3

ให้ธนาคารพาณิชย์คำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่มที่จะนำมาหักออกจากเงินกองทุน โดยคำนวณจาก**วงเงินส่วนที่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น[4] และใช้อัตรา capital charge ตามอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นตามระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด[3] และน้ำหนักความเสี่ยง (Risk Weight) ดังตารางต่อไปนี้**

วงเงินส่วนที่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น	น้ำหนักความเสี่ยง (Risk Weight)
ไม่เกินร้อยละ 30	ร้อยละ 60
ไม่เกินร้อยละ 40	ร้อยละ 70
ไม่เกินร้อยละ 50	ร้อยละ 80
เกินร้อยละ 50 ขึ้นไป	ร้อยละ 100

เงินกองทุนส่วนเพิ่ม = วงเงินส่วนที่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น x Risk Weight x Capital Charge

อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่ม $= \frac{\text{เงินกองทุนทั้งสิ้น – เงินกองทุนส่วนเพิ่ม}}{\text{สินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น}}$

4.4 การหักเงินกองทุน

ให้ธนาคารพาณิชย์นำเงินกองทุนส่วนเพิ่มที่คำนวณได้ตามข้อ 4.3 **หรือตามแบบจำลองภายใน (internal model) ของธนาคารพาณิชย์เอง แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า** หักออกจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ (Common Equity Tier 1) ทั้งนี้ สำหรับสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

---

[4] “วงเงินส่วนที่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น” หมายความว่า ผลรวมของวงเงินสินเชื่อ ลงทุน และภาระผูกพันเทียบเท่าหลังคูณด้วยค่าแปลงสภาพ (Credit Conversion Factor: CCF) ที่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์

ทั้งนี้ การคิด CCF ของสัญญาภาระผูกพันแต่ละประเภท ให้ธนาคารพาณิชย์อ้างอิงตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์ โดยการคิด CCF ของวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ให้พิจารณาจากอายุตามสัญญาของวงเงินซึ่งไม่คำนึงว่าจะเป็น committed หรือ uncommitted line ส่วนวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้สำหรับการทำสัญญาอนุพันธ์ให้อ้างอิง CCF ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยข้างต้น

ให้หักเงินกองทุนส่วนเพิ่มดังกล่าวออกจากเงินกองทุนทั้งสิ้น และหากธนาคารพาณิชย์มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นภายหลังการหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มดังกล่าวต่ำกว่าระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด[3] ธนาคารพาณิชย์จะไม่สามารถขอผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่สำหรับกลุ่มลูกหนี้รายใหม่หรือต่ออายุของกลุ่มลูกหนี้รายเดิมที่ครบกำหนดได้ และให้ธนาคารพาณิชย์เสนอแผนดำเนินการให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ธนาคารพาณิชย์มีอัตราส่วนเงินกองทุนหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มต่ำกว่าระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด[3]

4.5 การผ่อนผันการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่กรณีสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศสามารถขอผ่อนผันการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ สำหรับการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ หรือใช้ในโครงการโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาอื่นของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศนั้นเป็นผู้ประกันความเสี่ยง เฉพาะส่วนที่เกินร้อยละ 25 แต่ไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินกองทุนของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ โดยไม่ต้องนำมาคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อ ดังนี้

4.5.1 สำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาอื่นของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่เป็นผู้ประกันความเสี่ยงต้องได้รับการจัดอันดับเครดิตเป็นระดับที่ลงทุนได้โดยสถาบันการจัดอันดับเครดิตภายนอกที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความเห็นชอบตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Standardised Approach (วิธี SA)

4.5.2 สำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานสาขาอื่นของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่เป็นผู้ประกันความเสี่ยงต้องออก Standby Letter of Credit ที่ถือปฏิบัติตามแนวทางหรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับสากลขององค์กรกลางระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเป็นประกัน

ทั้งนี้ ให้สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดว่าด้วยการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ การบันทึกบัญชี การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง และการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิต

4.6 การขอผ่อนผันการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพันหรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ และการขอผ่อนผันการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่กรณีสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

ให้ธนาคารพาณิชย์จัดส่งแบบคำขอผ่อนผัน และเอกสารประกอบการพิจารณาที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดตามเอกสารแนบ 3 โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 45 วัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอและเอกสารถูกต้องครบถ้วน

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

แนวนโยบายฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2562 เป็นต้นไป

ตัวอย่างการคำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (capital add-on)

ในปี 2563 ธนาคารพาณิชย์ A ขอผ่อนผันการทำธุรกรรมกับกลุ่มลูกหนี้ ก. โดยจำนวนเงินที่ขอผ่อนผันทั้งหมด (วงเงินสินเชื่อ ลงทุน และภาระผูกพันเทียบเท่าหลังคูณ CCF) เท่ากับ 6,000 บาท **คิดเป็น 60% ของเงินกองทุนทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์**

โดย : 1. เงินกองทุนทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 10,000 บาท

2. ธนาคารพาณิชย์มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น = 16% (มีสินทรัพย์เสี่ยงรวมเท่ากับ 62,500 บาท (ซึ่งรวมการทำธุรกรรมกับกลุ่มลูกหนี้ ก. แล้ว))

มูลค่ารายการในงบดุลและรายการภาระผูกพันหลังคูณค่าแปลงสภาพ (CCF) ของกลุ่มลูกหนี้ ก. ที่ธนาคารพาณิชย์ขอผ่อนผันทั้งหมด มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน		CCF	มูลค่าหลังคูณ CCF
	วงเงิน	ยอดคงค้าง		
1. รายการในงบดุล		3,950		3,950
2. รายการภาระผูกพัน				
- Firm underwrite หุ้นกู้	2,000		50%	1,000
- ค้ำประกัน bid bond	1,400		50%	700
- อนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย*	10,000		0.5%	50
- วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ (อายุสัญญา 1 ปี)	1,000		20%	200
- วงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ (อายุสัญญา 5 ปี)	200		50%	100
รวมจำนวนเงินที่ขอผ่อนผันทั้งสิ้น				**6,000**

* มีอายุสัญญา 6 เดือน (ใช้วิธี OEM แบบไม่มี netting agreement)

<u>วิธีการคำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่ม</u>

จำนวนเงินที่ธนาคารพาณิชย์ต้องนำมาคิดเงินกองทุนส่วนเพิ่ม ได้แก่ ส่วนที่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์ (จำนวน 3,500 บาท) โดยมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

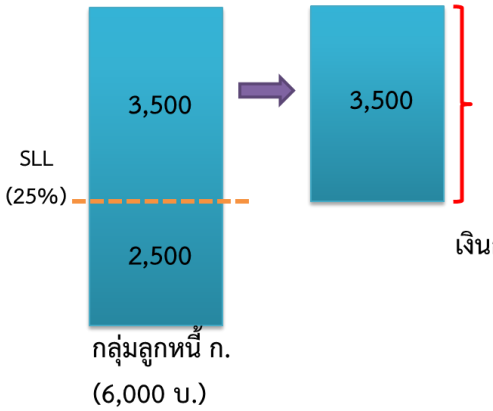

ส่วนที่เกิน SLL (25% ของเงินกองทุน)

เงินกองทุนส่วนเพิ่ม = ส่วนที่เกิน 25% x Risk Weight (100%)
x Capital Charge (12%)
= 3,500 x 100% x 12%[1]
= 420 บาท

[1] capital charge ของธนาคารพาณิชย์ที่มีนัยต่อความเสี่ยงเชิงระบบในประเทศ ในปี 2562 เท่ากับร้อยละ 11.5 และตั้งแต่ปี 2563 เท่ากับร้อยละ 12

ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูล

1.	**เงินกองทุนที่มีอยู่**	**10,000.00**	**บาท**
2.	**อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นที่มีอยู่**	**16.00**	**%**
3.	**เงินกองทุนหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มที่ธนาคารพาณิชย์ต้องมีเพื่อรองรับการให้สินเชื่อฯ แก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด**	**9,580.00** (10,000 – 420)	**บาท**
4.	**อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น ที่คำนวณจากเงินกองทุนหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่มที่ธนาคารพาณิชย์ต้องมีเพื่อรองรับการให้สินเชื่อฯ แก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงตามเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด**	**15.33** ((9,580/62,500) x100)	**%**

เอกสารที่ธนาคารพาณิชย์ต้องนำส่ง

1. แบบคำขอผ่อนผันการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ ตามมาตรา 50 และมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ตามแบบที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด)
2. งบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนของลูกหนี้ที่ผู้สอบบัญชีรับรองปีล่าสุดย้อนหลังติดต่อกัน 2 ปี และเอกสารแสดงข้อมูลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของลูกหนี้ล่าสุด (หากมี)
3. หนังสือรับรองและสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ที่ออกโดยกระทรวงพาณิชย์ฉบับล่าสุด
4. แผนผังโครงสร้างการถือหุ้นในกลุ่มลูกหนี้ รวมถึงเอกสารประกอบการประเมินผลกระทบที่มีต่อกันในกลุ่มลูกหนี้ และการประเมินความเพียงพอของระดับเงินทุนของกลุ่มลูกหนี้ที่จะรองรับภาระหนี้ทั้งหมดที่มีต่อธนาคารพาณิชย์ได้
5. การคำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (capital add-on)
6. การคำนวณเงินกองทุนภายหลังทำ stress test
   6.1 ภายใต้ระดับความเสียหายที่ร้อยละ 36 ร้อยละ 60 และร้อยละ 100 ของวงเงินที่ขอผ่อนผัน
   6.2 กรณีโครงการมีปัญหาในการชำระหนี้
7. แผนรองรับความเสียหายต่อเงินกองทุน (recovery plan) กรณีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นภายหลังการทำ stress test ต่ำกว่าระดับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด
8. สำเนามติคณะกรรมการธนาคารที่อนุมัติการขอผ่อนผันการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพันหรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้ที่ขอผ่อนผัน และสำเนามติคณะกรรมการธนาคารหรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องที่พิจารณาอนุมัติเงื่อนไข (covenant) ของการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อ
9. แผนการทยอยปรับลดวงเงินที่ขอผ่อนผัน
10. เอกสารอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา

คำถาม – คำตอบ แนบท้ายแนวนโยบาย เรื่อง แนวทางการพิจารณาผ่อนผันการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ แก่กลุ่มธุรกิจที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคงสำหรับธนาคารพาณิชย์

	คำถาม	แนวคำตอบ
1.	**ปัจจัยในการพิจารณา**	
1.1	**ธุรกิจที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและโครงการโครงสร้างพื้นฐานหมายถึงอะไรบ้าง และรวมถึงการจ้างช่วงงานต่อ (subcontract) ด้วยหรือไม่**	**ธุรกิจที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ หรือโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ที่จำเป็นต้องใช้เงินทุนสนับสนุนจำนวนมาก เช่น โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม โทรคมนาคม พลังงาน เป็นต้น ซึ่งรวมถึงการจ้างช่วงงานต่อ (subcontract) ของโครงการดังกล่าวด้วย**
1.2	**แนวนโยบายฉบับนี้ ใช้ผ่อนผันสำหรับการรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้ที่ประกอบธุรกิจที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและโครงการโครงสร้างพื้นฐานด้วยหรือไม่**	**กรณีการรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้ ไม่เข้าข่ายการผ่อนผันตามแนวนโยบายฉบับนี้ ธนาคารพาณิชย์ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์สามารถรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้ได้ไม่เกินกว่าอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit : SLL) (ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 6/2555 เรื่อง การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ลงวันที่ 19 มีนาคม 2555)**
1.3	แนวนโยบายฉบับนี้ ใช้ผ่อนผันสำหรับรัฐวิสาหกิจ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (EGAT) ด้วยหรือไม่	แนวนโยบายฉบับนี้ ใช้กับกลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ทุกรายที่ประกอบธุรกิจที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ หรือประกอบธุรกิจหรือลงทุนในโครงการโครงสร้างพื้นฐาน
1.4	**แนวนโยบายฉบับนี้ สามารถใช้บังคับกับโครงการที่เกิดขึ้นก่อนแนวนโยบายฉบับนี้ มีผลบังคับใช้หรือไม่**	**หากโครงการดังกล่าวเข้าข่ายตามคุณสมบัติของลูกหนี้ที่กำหนดในแนวนโยบายฉบับนี้ ธนาคารพาณิชย์สามารถยื่นขอผ่อนผัน SLL ต่อธนาคารแห่งประเทศไทยได้**
1.5	- หากในกลุ่มลูกหนี้ มีบริษัทลูกบางรายที่ขาดทุน ทำให้ไม่สอดคล้องตามแนวนโยบาย ข้อ 4.1.2 ที่กำหนดให้วงเงินที่ขอผ่อนผันไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต้องให้แก่นิติบุคคลที่มีกำไรสุทธิติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี แต่เมื่อพิจารณาลูกหนี้แบบรวมกลุ่มแล้วมีผลกำไรในการพิจารณาผ่อนผันจะใช้งบการเงินของบริษัทแม่ที่เป็นบริษัทโฮลดิ้งแทนได้หรือไม่ - **กรณีลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special-purpose Vehicles (SPV)) ที่เพิ่งเริ่มจัดตั้ง ซึ่งยังไม่มีผลกำไรจากการดำเนินงานหรือผลการจัดอันดับเครดิต ในการพิจารณาผ่อนผันจะใช้งบการเงินของนิติบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ SPV แทนได้หรือไม่**	ไม่ได้ เนื่องจากเจตนารมณ์ของการกำหนดแนวนโยบาย ข้อ 4.1.2 คือต้องการให้ ธพ. ให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อกับนิติบุคคลที่มีศักยภาพและมีฐานะกิจการที่มั่นคง **การพิจารณาผลกำไรของทั้งกลุ่มหรือนิติบุคคลที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ SPV ไม่ได้สะท้อนว่านิติบุคคลแต่ละรายในกลุ่มธุรกิจ หรือ SPV นั้น มีฐานะการเงินที่มั่นคง** ดังนั้น ในการพิจารณาศักยภาพของลูกหนี้ที่จะขอผ่อนผันจึงต้องพิจารณาจากความแข็งแกร่ง ผลกำไรจากการดำเนินงาน หรืออันดับเครดิตของบริษัทนั้น ๆ

	คำถาม	คำตอบ
2.	**เงื่อนไขในการผ่อนผัน**	
2.1	**โดยปกติธนาคารพาณิชย์จะมีอำนาจการอนุมัติสินเชื่อตามวงเงินอยู่แล้ว ซึ่งหากเป็นสินเชื่อขนาดใหญ่ที่มีคณะกรรมการสินเชื่อภายในพิจารณาแล้ว ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่าเพียงพอสำหรับเงื่อนไขในการผ่อนผันข้อ 4.2.2 ที่กำหนดให้การขอผ่อนผัน SLL ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารโดยมีมติเอกฉันท์หรือไม่**	**กลุ่มลูกหนี้ที่ขอผ่อนผันเป็นกลุ่มลูกหนี้ขนาดใหญ่ การที่ธนาคารพาณิชย์จะให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อเกินอัตราส่วน SLL ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เป็นเรื่องที่สำคัญและมีความเสี่ยงที่มีนัย ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารโดยมีมติเป็นเอกฉันท์**
2.2	เงินกองทุนที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณอัตราส่วน SLL ที่ร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์ หมายถึงเงินกองทุนก่อนหรือหลังหัก capital add-on	ฐานเงินกองทุนในการคำนวณอัตราส่วน SLL คำนวณจากเงินกองทุนก่อนหัก capital add-on ซึ่งเป็นเงินกองทุนทั้งสิ้น ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยองค์ประกอบของเงินกองทุนและหลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ แล้วแต่กรณี
2.3	ธนาคารพาณิชย์จะต้องทำ stress test ตามข้อ 4.2.4 (1) อย่างไร และต้องทำกับลูกหนี้ทุกกลุ่มที่ขอผ่อนผันหรือไม่	ธพ. ต้องจัดทำ stress test เพื่อประเมินความเสี่ยงและผลกระทบต่อเงินกองทุนของกลุ่มลูกหนี้ที่ขอผ่อนผันแต่ละกลุ่มในแต่ละคราวที่ขอผ่อนผัน **โดยกำหนดความเสียหายต่อกลุ่มลูกหนี้ที่ขอผ่อนผันที่ร้อยละ 36 ร้อยละ 60 และร้อยละ 100 ของวงเงินที่ขอผ่อนผันและจัดส่งผลกระทบต่อเงินกองทุนและอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งแผนรองรับความเสียหายต่อเงินกองทุน (recovery plan) (ถ้ามี) มาพร้อมคำขอผ่อนผัน SLL**
2.4	**เพราะเหตุใดจึงต้องมีการจัดทำ stress test ตามข้อ 4.2.4 (1) ที่ระดับความเสียหายร้อยละ 100**	**การจัดทำ stress test ที่ความเสียหายร้อยละ 100 เพื่อให้ธนาคารพาณิชย์ตระหนักถึงความเสียหายของกลุ่มลูกหนี้ กรณีโอกาสที่สถานการณ์วิกฤติจะเกิดขึ้นระดับรุนแรง (severe) และเตรียมแผนรองรับความเสียหายต่อเงินกองทุน (recovery plan) สำหรับกรณีดังกล่าว**
2.5	ยอดสินเชื่อรวมทั้งหมด ของธนาคารพาณิชย์ (ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระหว่างสถาบันการเงิน) ตามแนวนโยบายข้อ 4.2.5 ที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ควบคุมวงเงินรวมของลูกหนี้ทุกกลุ่มที่ขอผ่อนผันต้องไม่เกินร้อยละ 20 ของสินเชื่อรวมทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์นั้น (ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระหว่างสถาบันการเงิน) นั้นให้นับรวมรายการนอกงบดุล (off-balance sheet) ด้วยหรือไม่ และเงินให้กู้ยืมระหว่างสถาบันการเงินหมายถึงรายการใดบ้าง	ยอดสินเชื่อรวมทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ (outstanding) ไม่นับรวมรายการนอกงบดุล (off-balance sheet) และเงินให้กู้ยืมระหว่างสถาบันการเงิน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับสภาพคล่อง (money market) แต่ให้นับรวมรายการเงินให้กู้ยืมระหว่างสถาบันการเงิน ที่เกิดจากการนับ SLL ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) เช่น การนับลูกหนี้ตั๋วเงิน (นับสถาบันการเงินที่รับรองหรือรับอาวัลตั๋วเงิน) การนับลูกหนี้ธุรกรรม trade finance (นับ issuing bank หรือ confirming bank) และให้รับรวมรายการเงินให้กู้ยืมระหว่างสถาบันการเงิน ในลักษณะ term loan ที่เกิน 12 เดือนด้วย (ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 22/2555 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2555)

	คำถาม	คำตอบ
2.6	**ตามแนวนโยบาย ข้อ 4.2.6 ที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องจัดทำแผนการทยอยปรับลดวงเงินที่ขอผ่อนผันและปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนดังกล่าวในกรณีที่มีการให้วงเงินสินเชื่อหมุนเวียน (working capital) นั้นการทยอยปรับลดวงเงินทำได้ยาก นอกจากนี้ การให้วงเงินสินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้ที่ลงทุนในโครงการโครงสร้างพื้นฐานขึ้นอยู่กับขนาดของโครงการ รวมถึงระยะเวลาในการก่อสร้างของโครงการนั้น ๆ ดังนั้น แผนการทยอยปรับลดวงเงินควรให้เป็นไปตามระยะเวลาของโครงการหรือไม่**	**การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์จัดทำแผนการทยอยปรับลดวงเงินเพื่อต้องการให้ธนาคารพาณิชย์บริหารจัดการอัตราส่วนการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ให้อยู่ภายในอัตราที่กฎหมายกำหนด โดยแผนดังกล่าวต้องมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เช่น การปรับลดวงเงินสินเชื่อให้สอดคล้องตามความจำเป็นหรือเพิ่มเงินกองทุน เป็นต้น** **<u>ตัวอย่าง</u> หากธนาคารพาณิชย์ขอผ่อนผัน SLL แก่กลุ่มลูกหนี้เป็นระยะเวลา 2 ปี ธนาคารพาณิชย์ต้องมีการบริหารจัดการอัตราส่วน SLL ให้อยู่ในอัตราที่กฎหมายกำหนดหลังสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับการผ่อนผัน**
3.	**วิธีการคำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่มรองรับ concentration risk ตามข้อ 4.2.3 ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ซึ่งจะนำมาหักออกจากเงินกองทุนในการคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น**	
3.1	ธนาคารพาณิชย์จะต้องคำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (capital add-on) สำหรับลูกหนี้ที่ขอผ่อนผันทุกกลุ่มหรือไม่	ในการคำนวณเงินกองทุนส่วนเพิ่ม (capital add-on) จะต้องคำนวณ capital add-on สำหรับลูกหนี้ทุกกลุ่มที่ขอผ่อนผัน SLL ทั้งหมดรวมกัน และเปิดเผยข้อมูลเงินกองทุนและอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนหลังหักเงินกองทุนส่วนเพิ่ม ในหมายเหตุประกอบงบการเงินตามรอบระยะเวลาในการจัดทำงบการเงิน และในรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามแบบ ธ.พ. 1.1 และ แบบ ธ.พ. 1.2
4.	**การผ่อนผันการคำนวณอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่กรณีสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ**	
4.1	**วงเงินส่วนที่เกินร้อยละ 25 แต่ไม่เกินร้อยละ 100 ที่ผ่อนผันการคำนวณ SLL ตาม ข้อ 4.5 จะยังคงต้องคำนวณ capital add-on หรือไม่ และจะต้องนับเป็นการทำธุรกรรมกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (Related Lending) หรือไม่**	**ไม่ต้องคำนวณ capital add-on และไม่นับเป็น Related Lending เนื่องจากสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศและสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาอื่นถือเป็นนิติบุคคลเดียวกัน**
4.2	**การผ่อนผันตามข้อ 4.5 บังคับใช้กับการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีต่างชาติถือหุ้นมากกว่ากึ่งหนึ่ง (Hybrid Bank) และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Subsidiary) ที่มี Standby Letter of Credit จากธนาคารแม่ในต่างประเทศหรือสถาบันการเงินอื่นในกลุ่มเดียวกันเป็นประกันด้วยหรือไม่**	**กรณีการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่โครงการที่เป็นกลไกสำคัญต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศหรือโครงการโครงสร้างพื้นฐานของ Hybrid Bank หรือ Subsidiary โดยมี Standby Letter of Credit ที่ปฏิบัติตามแนวทางหรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับสากลขององค์กรกลางระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งออกโดยธนาคารแม่ในต่างประเทศหรือสถาบันการเงินอื่นในกลุ่มเดียวกันที่ได้รับการจัดอันดับเครดิตเป็นระดับที่ลงทุนได้ เป็นประกัน ถือว่าเป็นการทำธุรกรรม Related Lending โดยธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาผ่อนผันเป็นรายกรณีตามความจำเป็นและเหมาะสมให้ได้ในอัตราไม่เกินร้อยละ 100 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น**

	คำถาม	คำตอบ
4.3	**การออก Standby Letter of Credit มีการจำกัดสกุลเงินหรือไม่**	**ไม่จำกัด**
4.4	**ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้และสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ เรียกร้องให้ชำระหนี้คืน (claim) ตาม Standby Letter of Credit ไปยังสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาอื่น สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศจะต้องนำยอดหนี้จากการ claim ดังกล่าว ไปหักออกจากเงินกองทุนของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศหรือไม่**	**กรณีลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ สาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศต้องได้รับเงินจากสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาอื่น ซึ่งเป็นผู้ออก Standby Letter of Credit <u>ภายในวันเดียวกัน</u> หากไม่สามารถทำได้ ต้องบันทึกสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาอื่นเป็นลูกหนี้ทันที หากมีผลทำให้ยอดสุทธิบัญชีระหว่างกันมีสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศเป็นเจ้าหนี้ของสำนักงานใหญ่ จะต้องนำไปหักออกจากเงินกองทุนของสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ**
5.	**ประเด็นอื่น ๆ**	
5.1	หากธนาคารพาณิชย์ ดำรงเงินกองทุนสูงขึ้นจนทำให้ลูกหนี้รายใหญ่ที่ธนาคารพาณิชย์ขอผ่อนผันมีอัตราส่วน SLL ไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น ธนาคารพาณิชย์ยังคงต้องเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนอยู่หรือไม่	ธนาคารพาณิชย์ยังคงต้องเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวในรายการย่อแสดงสินทรัพย์และหนี้สินตามแบบ ธ.พ. 1.1 และแบบ ธ.พ. 1.2 ต่อไปทุกเดือนจนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาการผ่อนผัน อย่างไรก็ดี หากธนาคารพาณิชย์มีการดำรงเงินกองทุนเพิ่มจนทำให้ไม่เกินอัตราส่วน SLL ที่ร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์แล้วนั้น ธนาคารพาณิชย์สามารถขอยกเลิกการขอผ่อนผันและไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลได้
5.2	กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของบริษัทโฮลดิ้งต้องการขอผ่อนผันอัตราส่วน SLL สำหรับลูกหนี้รายใหญ่ บริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ต้องขอผ่อนผันอัตราส่วน SLL ด้วยหรือไม่	หากปริมาณการให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อของกลุ่มธุรกิจทางการเงินแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่เกินกว่าอัตราส่วน SLL ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินด้วย ให้บริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินขอผ่อนผันอัตราส่วน SLL ของกลุ่มธุรกิจทางการเงินมาพร้อมกัน
5.3	วงเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะผ่อนผันอัตราส่วน SLL สำหรับลูกหนี้แต่ละรายในกลุ่มลูกหนี้เป็นเท่าไร	ลูกหนี้แต่ละรายในกลุ่มลูกหนี้ที่ขอผ่อนผันจะต้องมีวงเงินไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุนทั้งสิ้นของธนาคารพาณิชย์